

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele, toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se isvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kranjske deželne finance in učiteljske plače.

VI.

Kranjski deželni zbor je leta 1889. sklenil, naj začne dežela jemati v zakup pobiranje užitnine in to podjetje se je dobro obneslo. Šuklje si od nekdanj lasti vso zaslugo, da se je to zgodilo, in tudi v št. 176. in 177. »Slovenca« je sam sebi pel slavo, da bolj že ni mogoče.

V resnici pa je Šuklje tudi na tem za deželo res koristen sklepu precej nedolžen, kajti tedaj, ko je Šuklje prišel v tej stvari do besede, je bilo že vse dogovorjeno in je bilo že zagotovljeno, da se to sklene, kar se je Šukljeju prepustilo, da predlaga in utemeljuje. Idejo samo je sprožil Lubej, ki je bil odličen praktik. Agitiral je zanj pri vseh poslancih in pridobil zanj ne le Šukljeja nego tudi sedanjega deželnega glavarja Detela in barona Schwega. Posebno se je trudil Detela za to idejo in Detela je tudi vodil pogajanja med klerikali in med Nemci. Ko so bili Nemci že pridobljeni, je šele Šuklje prišel na površje. Kuharji so bili Lubej, Detela in Schwegel, Šukljeju pa se je prepustilo, da ponese skuhani predlog na mizo deželnega zbora.

Užitninski zakup se je tako dobro obnesel, da nima danes nihče pomislekov, naj skuša dežela dobiti v roke vse zakupne okraje. Sedaj je tako, da se mora dežela udeleževati dražb, na katerih se oddaja pobiranje užitnine v zakup. Privatne zakupnike je dežela že skoro vse izpodrinila, ali odkupnih združb in interesentov ne more izpodrinuti, ker imajo te po veljavnem zakonu prednost pred zakupniki.

Ob tem zakonu so se razbi-

jala doslej vsa prizadevanja, da bi dežela dobila v zakup pobiranje užitninskega davka za celo Kranjsko.

Šuklje hoče slovenski javnosti natveziti, da je sedaj sprožil nekaj popolnoma novega, dočim je stvar že stara, a vzlic temu po sedanjem stanju stvari neizvedljiva.

Deželni odbor se je intenzivno bavil z idejo, ki jo je sedaj sprožil Šuklje, že tedaj, ko je bil deželni glavar dr. Jos. Poklukar. Lubej in ces. svetnik Murnik sta skušala na vse načine doseči, da bi dežela dobila v zakup vse okraje, a zaman. Dvakrat namreč l. 1892. in 1897. je deželni odbor s konkretnimi predlogi stopil pred finančno ministarstvo, a obkraj je dobil enak odgovor, ki se glasi:

Das k. k. Finanzministerium ist nicht in der Lage, auf die Vorschläge des Landesauschusses einzugehen, weil unter den drei Sicherstellungsarten, welche bei der Wein- und Fleischverzehrungssteuer ausserhalb der für die Verzehrungssteuer-Einhebung als geschlossen erklärten Orten, kraft § 11. des Gesetzes vom Jahre 1829. und kraft § 17. des Fleischsteuergesetzes vom Jahre 1877. gestattet sind, am ersten Platz die Abfindung mit den steuerpflichtigen Gewerbsparteien erwähnt wird und die letzteren mit Recht den Anspruch erheben können, dass ihnen die abfindungsweise Entrichtung der Wein- und Fleischsteuer nach den bestehenden Normen zugänglich bleibe.

Odkupne združbe interesentov so torej tista ovira, preko katere ni mogoče priti in dokler ta ovira ne bo odstranjena, dotlej je nemogoče, da dobi dežela v vseh okrajih pobiranje užitnine v zakup.

Vsako sme torej z vso opravičenostjo pričakovati, da sestavi Šulje prav tu lopato in da pove modus, kako naj se omenjeni smoter doseže vzlic rečeni zakonski oviri. Tega pa Šuklje ni storil. Njegov nasvet je finančno-tehničen detajl. Šuklje priporoča, da naj se deželi prizna prijoriteta, naj se podaljša zakupna doba, ki traja zdaj kvečjemu tri leta, in naj se zakupnina sestavi iz dveh elementov, iz enega stalnega in iz enega premenljivega. Šuklje pravi: »Izračunati bi bilo neki »fixum«, neko gotovo zakupno svoto, resimo za dobo 7—10 let na podstavi večletnega povprečnega čistega dohodka. Poleg tega naj se potem v tisti znesek, kateri se preko stalne zakupnine ter po odbitku lastnih režijskih stroškov izkaže kot čisti najemninski dobiček, med seboj delita dežela in država po nekem sporazumno določenem razmerju. Z eno besedo, država je gmotno interesirata na tem, da se deželni užitninski zakup popolno pose.«

To je vse prav lepo, ali s tem niso odstranjene ovire, zlasti ne cesarski patent iz l. 1829.

Šuklje pravi, da je pred 11. do 12. leti tedanjemu finančnemu ministru dr. Steinbachu pojasnil svoje mnenje in da je Steinbachu Šukljejeva misel silno ugajala. In dalje pravi Šuklje, da je pred približno petimi leti svoj načrt razložil enemu najvišjih in najuglednejših uradnikov finančne uprave, kateri ima še danes merodajno besedo glede indirektnih davkov, ter da je ta odlični večak Šukljeju ne samo pritril, nego mu natančno pojasnil možnost, kako bi se dal Šukljejev načrt izvesti brez premembe zakona iz leta 1829.

Zakaj pa Šuklje ne pove, kako si ta visoki in ugledni uradnik misli izvedbo Šukljejevega načrta, ne da bi se

premenil zakon iz l. 1829. Ravno to je glavna točka pri celi stvari, prav za to se gre že od l. 1889. a Šuklje tega niti sedaj ni povedal. Na dan, gospod Šuklje s to skrivnostjo, saj je prva reč, da se odstranijo obstoječe ovire, da dobi dežela celo kranjsko ozemlje v zakup, o detajlih zakupne pogodbe se bomo že pozneje pomenili.

A sdi se nam, da je vse, kar je raztobental Šuklje, samo prazno renomiranje. Sklicujemo se samo na poslanca Povčeta. Ta je bil v zadnjih letih gotovo tridesetkrat v finančnem ministarstvu in je obdelaval merodajne moše, naj se na ta ali na drugi način prepusti deželi pobiranje užitnine v vseh okrajih, a vse to prizadevanje je bilo brez uspeha. Minister in referent sta vedno eno in isto ponavljala, namreč da se kranjskemu deželnemu odboru ne more ustreči, dokler velja zakon iz leta 1829, tega zakona pa da ni mogoče premeniti, ker temu Čehi in Poljaki nasprotujejo. Tako je danes stališče finančnega ministarstva in iz tega izhaja, kako brezpomembne so vse Šukljejeve ekspektoracije. Šuklje je samo mnogo govoril, a pota, kako bi se vzlic zakonu iz l. 1829. moglo doseči, da bi dobila dežela v zakup pobiranje državne užitnine v vseh okrajih, izvzemši Ljubljano, tega Šuklje ni pokazal — ker ga sam ne ve.

Morda bi se pa dalo državo kako prisiliti, da izpremeni zakon? Morda! Šuklje o tem ni znil besede, ker ga je tu zapustila njegova finančna politična modrost. Res, škoda, da Lubeja ni več med nami.

Z vso ponižnostjo si dovoljujemo omeniti, da je morda mogoče vlado prisiliti, da izpremeni veljavni užitninski zakon, če bi se zahtevala izločitev deželnih doklad od

zakupa, tako namreč, da se več ne dajo deželne doklade skupno z državno užitnino v zakup, kakor se je to brez isjeme do zadnjega časa vršilo, nego se zahteva, da se oddajajo deželi njene doklade v polnem znesku, ki se faktično prejme od strank. Dežela je, če se ne motimo, to prvič zahtevala v lanskem letu, a le glede nekaterih okrajev. Finančna oblast je priznala deželi pravico, zahtevati izločitev deželnih doklad od zakupa, a to samo glede okrajev, ki jih imajo privatne osebe v zakup. Glede okrajev, ki jih imajo v rokah odkupne združbe, pa stoji finančna oblast na stališču, da deželni doklad ni izločiti iz zakupa. Ne vemo v kakem štadiju je sedaj ta stvar, a če se doseže izločitev doklad tudi glede odkupnih združb, bo morda le mogoče, pripraviti vlado do tega, da izpremeni zakon. Vsekako bi dežela dosegla dvoje: izvedela bi pravi donos državne užitnine in lahko izpodrinila konkurenco in dobila bi polni znesek svojih doklad, vse to brez stroškov, a potem ko bi ne bilo več odkupnih združb in bi bila dežela edina zakupnica, bi se morda dosegla prememba zakona.

Vojna na Daljnem Vztoku. Operacije Kurokijeve armade.

Podrobnosti o operacijah generala Kurokija v času od 28. avgusta do 5. septembra so šele zdaj prišle v javnost. Ves ta čas je Kurokijeva armada hudo trpela, ne samo ker je bila ves ta čas v najljutejšem ognju, marveč zlasti ker so ji Rusi odrezali zvezo z ostalo japonsko armado. Kurokijeva vojska je bila 24 ur brez jedi in pijače in se je morala zadovoljiti s pestjo suhega riža. V nočnem boju dne 30. avgusta pri Hsuhikavu so Rusi rabili reflektorje, da so osvetlili ves teren. Nato se odkrili strahovit ogenj na japonske pozicije. V sredo 31. av-

LISTEK.

Iz Darwinove knjige.

(Črtica spisal Gvidon Sajovic.)

(Dalje.)

Tu nam priskoči na pomoč fiziologija, katera nam pripomore do našega cilja posebno z različnimi razločki pri plodenju: individui različnih vrst se baje ne morejo med seboj ploditi, medtem ko je to možno individuom ene in iste vrste, najsi pripadajo tudi najrazličnejšim pasmam in varijetetam. Nikakor nas pa ne sme tukaj premetiti, ako se po kaže živali dveh različnih vrst pri oploditvi rodovitni, da bi s tem proglasili omenjene živali reprezentantom ene in iste vrste. Dasiravno ni to polje še popolnoma obdelano, postavimo tukaj lahko nekaj vodilnih stavkov: a) Mnoge dobre vrste se med seboj ne plodijo. b) Težkoče pri križanju so tem večje, čim manjša je sorodnost vrst. c) Te težkoče pa nikakor niso popolnoma proporcionalne divergenci vrst. Najlažje opazujemo to pri živalih, katere moremo umetno oploditi s tem, da jim lahko vzamemo jajčeca in spermatozoide

in jih svojevotjno mešamo. Tem potem nam je možno dobiti bastarde vrst, katere pripadajo povsem različnim skupinam. Predvsem pripravne so ribe v to svrhu; pri teh opazujemo tudi lahko v naravi različne bastarde. N. pr.: parita se losos (trutta salar) in postrv (trutta fario)... Zelo pogosto se dogodi, da se križata samec x in samica y brez vseh ovir, nasprotno se pa ne samica x in samec y. Vzemimo zopet že sgoraj navedeni primer: postrvini spermatozoidi oplodijo losova jajčeca, nasprotno ne morejo oploditi lososovi spermatozoidi postrvinih jajčec. Da, celo jajčeca in spermatozoidi živali, katere pripadajo oddaljenim pasmam in razredom, se lahko plodijo, n. pr.: mečeradovi spermatozoidi (Triton alp.) oplodijo jajčeca žabe (rana temporaria). Jajčeca od plošče (pleuronectes platessa) in navadnega jenika (labrus rupestris) se oplodijo po trskinih (gadus morrhua) spermatozoidih. Seveda poginejo v takih ekstremnih slučajih produkti oplojenja še predno se prične razvijati embrio. Na večje težkoče naletimo pri živalih, katere se parijo, ker je v tem slučaju sblizanje dvojnih spolov različnih vrst zelo težavno in popolnoma izklu-

čeno. Poznamo pa tudi v tem slučaju bastarde; tako n. pr. se parita: konj in osel, ovca in kozel, pes in volk, lev in tiger, različne ptice pevke, race in gosi; med metulji: večerni pavlinček (smerinthus ocellata) in borov večec (smer. populi) i. dr.

Mnogokrat se ne pokaže nerodovitnost nekaterih vrst neposredno pri križanju, temveč šele pri potomcih. Individue, kateri so produkti dveh varijetet, imenujemo slepiše, one dveh vrst bastarde. Slepiši se normalno plodijo, bastardi so vedno nerodovitni. Vendar, kakor povsod, so tudi tu izjeme in zadnjega stavka ne moremo imenovati zakona, temveč le pravilo. Tako n. pr. se plodijo bastardi zajcev in kuncev, kineška gos (anser cygnoides) in domača gos (anser dom.), krap (cyprinus carpio) in klen (carassius vulg.)... i. dr. Istotako veljajo izjeme za stavek, da se individui ene in iste vrste vedno lahko plodijo. Vsak živinorejec posna posledice sokrvnosti. Spolna ploditev ima svoj višek, kateri se polagoma zmanjšuje na dve strani. Zatorej opazujemo tukaj gradualne ne pa principialne razločke. Tudi tega sredstva ne moremo vpo-

rabiti za razlikovanje med vrsto in varijeteto. Iz vseh izvajan je razvidno, da ne moremo priti niti potom morfoloških niti fizioloških znakov do zaključka, kaj naj imenujemo dobro vrsto, kaj varijeteto. Povsem naravno sklepamo iz navedenega, da ne eksistirajo strogi razločki med vrsto in varijeteto in da ni vrsta ničesar drugega, kakor konstantna varijeteta, slednja pa vrsta, ki se nahaja še v razvoju.

Kar je dokazano za vrsto, se lahko dokaže tudi za druge sistemске kategorije. Kakor so se razvile iz varijetet vrste, tako so se iz slednjih plemena, skupine in razredi. Tem potom pridemo do zaključka, da so se razvile vse rastline in živali iz skupnih, najenostavnejših praoorganizmov, močelk, katere obstojajo iz ene same stanice; ta razvoj je trpel milijone in milijone let; kajti, ako pretako tisoči let predno se spremene varijetete v vrste, koliko bilijonov let je potreboval razvoj od najpreprostejše stanice do mogočnega razvitega sistema rastlin in živali. Znanost, katera se peča z rodovnikom živih bitij, imenujemo rodoslovje (filogenijo).

Nehote se nam vrine pri tem

razmišljanju vprašanje, kako pa so nastali prvi organizmi? Iz česa so se razvile enostanične živalce, koje nazivljemo močelke? Gotovo je, da je vladala nekoč na zemlji tolikšna vročina, da vsled nje ni moglo živeti nobeno bitje. Šele, ko se je zemlja do gotove stopnje ohladila, je nastalo življenje. Isto je moralo nastati le na dva načina: 1.) da je bilo življenje ustvarjeno, 2.) da je nastalo potom praploditve (generatio aequivoce). Mislimo naravno in spoznali bodemo, da so nastale močelke iz raznih anorganskih snovi. Iz mrtve snovi so se razvile močelke in te so naši predniki, ki so živeli že pred bilijoni in bilijoni let.

Razvoja sedaj živečih bitij, ki se je vršil v tolikem času, ne moremo tako direktno dokazati, kakor n. pr. lahko dokažemo individualni razvoj posameznega organizma. Vsa nam pristopna dejstva nam pričajo, da so se razvila vsa živa bitja drugo iz drugega in tudi le tem potem si moremo razlagati njih postanek in razvoj. Istotako nam potrjuje to dejstvo živalaki sistem, paleontologija, živalsko zemljepisje, primerjalna anatomija in embriologija.

(Dalje prih.)

gusta so Japonci, ko so odbili ljut ruski napad, zasedli gorovje, ki se dviguje v bližini premogokopov v Jantaju zapadno od Tajava. Drugi dan je Kuroki napal Ruse s 16 topovi, toda brezuspešno, ker so ruski armadi v zadnjem hipu došli novi voji na pomoč. Japonci so nato potisnili svoje kolone iz Penšika v Pintaitru in jeli polagoma prodirati proti zapadu. Japonski center je zavzel gorovje zapadno od Hejingtaja, a je imel ogromne izgube, ker je bil izpostavljen koncentričnemu ruskemu ognju. Ta voj je vzdržal svoje pozicije jedva z naporom vseh svojih sil. Rusi so obstreljevali center in levo krilo istočasno od dveh strani. Japonska artiljerija je bila zelo neugodno postirana in je zbog tega imela zelo težke izgube. V petek dne 2. t. m. so zvečer tri ruske brigade napadle japonsko desno krilo in center in Kurokijeva armada se je samo s tem rešila preteči nevarnosti, da je dobila pravočasno pomoč z levega krila.

Razočarani Japonci.

Iz Kupance poroča Reuterjev urad: Japonci so zelo razočarani, da se njihov načrt ni posrečil, ki je meril na to, da bi se Rusi primorali pri Liaojangu k odločilni bitki, v kateri bi Japonci uničili rusko mandžursko armado. Japonska vojna uprava pošilja sedaj neprestano nove voje in množino provijanta proti severu. Ob izlivu reke Liao in njenih pritokih rabijo v to čolne, dočim vozijo po cestah živila in streljivo domačini na samokolnicah. Maršal Ojama se je utaboril v Liaojangu, ki se polagoma spreminja v moderno japonsko mesto.

Vsi znaki kažejo nato, da bodo Japonci z vsemi silami poskušali, da bi Ruse v najkrajšem času prisili k odločilni bitki. Splošno se sodi, da se vname odločilna bitka nedaleč proti severu od Mukdena.

Japonska vojna sila v Mandžuriji.

»Kölnische Zeitung« poroča: Po poročilih iz Mukdena so imeli Japonci pri Liaojangu v celem zbranih 500.000 mož s 700 topovi.

V tej armadi je bilo tudi 40.000 Korejcev in 30.000 Kitajcev. »Ruski Invalid« je izračunal, da se nahaja v južni Mandžuriji in na Kvantungu najmanj 500.000 Japoncev, ako ne še več. Pod temi pogoji se pač ni čuditi, da se Rusi še vedno morajo umikati. Z ozirom na to pa se mora nehoti občeudovati generala Kuropatkin, da je na tako sijajen način rešil svojo armado iz nevarnosti in se tako spretno umaknil proti severu. Sicer pa tudi ni več daleč čas, ko

bo ruska armada tako narasla, da se bode tudi glede številnosti z uspehom lahko kosala z Japonci.

Izpred Port Arturja.

Po poročilih iz Berolina, zajetih baje iz najzanesljivejših virov, so Japonci pred Port Arturjem zadnje dni izgubili več nego 9000 mož. Ranjeni Japonci, ki se ustavljajo v bolnici v Daljnem, slikajo v grozovitih barvah položaj pred trdnjavo. Mnogo Japoncev je pri naskokih oslepel, ker so Rusi v jarko pred trdnjavo nametali neugasenega apna in so jim kosce takega apna pri napadih celo lučali v obraz. Ker se trdnjava neprestano bombardira, ni mogoče mnogobrojnih mrtvecev pokopati. Valed tega še vedno leže mrlji kupoma na bojišču in kužijo vzduh.

Na Japonskem je zavlada silna nevolja proti vladi, ker ne puste nobene vesti o Port Arturju v javnost. Vsak dan se odpošiljajo novi voji na bojišča in sicer večinoma z otoka Jesa, najbrže radi tega, ker se smatra tamošnje prebivalstvo za najbolj sposobno z uspehom kljubovati nevarnostem v zimskem vojevanju.

»Daily Mail« javlja iz Kodanja, da je dobil car Nikolaj pretekli teden od portarturškega poveljnika generala Stesija poročilo, v katerem zatrjuje, da upa Port Artur še držati tri mesece. Pred Port Arturjem ni manjka Japoncem živil, pač pa dobre pitne vode. V Tokiju so bridko razočarani, da Port Artur še vedno ni padel. V prislavo padca so se že dolgo časa pripravljale velike svečanosti. V zadnjem času so se vse priprave opustile.

Car Nikolaj o vojni.

Petrogradski korespondent »Daily Expressa« je izvedel baje iz popolnoma zanesljivega vira, da se je princ Louis Battenberški, zastopnik angleškega kralja pri krstu cesarjeviča Alekseja, s cesarjem Nikolajem tudi razgovarjal o vojni in tudi sprožil vprašanje, da bi bila Rusija primorana pod neugodnimi pogoji skleniti mir. Car se je nato razburjeno vzravnil in z najresnejšim patosom izjavil:

»Dokler bo Rusija še imela enega vojaka, dokler se bo nahajal še eden rubelj v carski zakladnici, bom nadaljeval vojno proti Japoncem, ki so me prisili, da sem moral zgrabit za orožje. Nobena nesreča na bojišču ne more omajati tega mojega sklepa.«

Japonci na Sahalinu?

Po poročilih iz Londona so Japonci že iskrali več vojaštva v bližini Vladivostoka in nameravajo s tem vdreti na otok Sahalin in ga zasesti. Druga poročila pa zatrjujejo,

da so se Japonci iskrali že na Sahalinu samem, kar pa ni verjetno.

General Linevič v severni Koreji.

»Daily Mail« se brzojavlja iz Tiencina, da je general Linevič s 50000 možmi vdril v severno-zapadno Korejo in pretrgal zveso Kurokijeve armade s Fengvančengom.

Bajka.

»Morningpost« poroča iz Cifua: Po tusem došlih vesteh so Japonci ujeli generala Zasuliča, poveljnika ruske armade južno od reke Hun, s 3000 možmi. Zasuličev voj je štel 5000 mož, od teh se je baje zajetja rešilo samo 2000 mož. General Zasulič je baje smrtonovarno ranjen. Generali Zarubajev, Kondratovič in Bilderling so ustavili prodiranje Kurokijeve armade.

Zasedanje deželnih zborov.

Dunaj, 14. septembra. Današnja uradna »Wiener Zeitung« je prinesla cesarski patent o sklicanju deželnih zborov, in sicer so sklicani po sledečem redu: koroški in šlezijijski za 19. september; solnograški in nižjeavstrijski 20. septembra; goriški in istrski (v Kopru) 21. septembra, štajerski in moravski 26. septembra, kranjski 27. septembra, gališki in predarlski deželni zbor se skliče 30. septembra, gorenjeavstrijski 3. oktobra, češki in dalmatinski 6. oktobra, dočim se zbere bukovinski deželni zbor 10. oktobra. Kdaj se skliče tirolski in tržaški deželni zbor, še ni določeno.

Tudi na Tirolskem se dani.

Inomest, 13. septembra. Včeraj se je vršilo tukaj zborovanje treh učiteljskih društev. Zborovanja se je udeležil tudi župan z obema podžupanoma. Zborovanje je bilo naperjeno proti novemu deželnemu šolskemu zakonu in proti klerikalni dež. večini.

Iz Srbije.

Belgrad, 13. septembra. Kakor znano, je bil bivši tajnik kralja Aleksandra, dr. Petronjevič, zaradi poverjenosti državnega denarja obsojen v 2letno ječo. Kasacijsko sodišče pa je razsodbo razveljavilo ter se vrši nova razprava.

Belgrad, 13. septembra. Prvotni namen, da se skliče skupščina poveljstva kraljevega kronanja, se je opustil, in vlada je sklenila, da poslance le povabi k udeležbi pri tozadevnih slavnostih.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 13. septembra. Poslaniki vlesil vztrajajo pri svojih zahtevah, da se mora število orožniških častnikov v Macedoniji pomnožiti, kar bo tudi morala Turčija vključiti dose-

danjim ugovorom v najkrajšem času storiti.

Carigrad, 13. septembra. V Prizrendu se mučedi vali iz Kosova, Šakir paša, se je dosedaj brez uspeha pogajal z Albani. Albani zahtevajo odgovor na svoje zahteve naravnost od sultana, oziroma njegovih ministrov. V Prizrendu sta došla dva bataljona vojakov. Širi se vest, da so Albani v neki vasi blizu samostana Dešana vse kristjane grozno trpinčili in končno pomorili.

Cetinje, 13. septembra. Na črnogorski meji so napadli Arnavti črnogorske pastirje, toda črnogorski vojaki so roparje pregnali. Dva Arnavta sta bila ubita.

Sofija, 13. septembra. V Prizrendu se je nabralo že nad 1000 oboženih Albanov, ki jih preživlja mestna uprava. Po ulicah hodijo oboženi, s čimer demonstrirajo proti prepovedi nositi orožje. Voditelja Albanec sta pobegli orožniški stotnik Ramadan Zaskok in albanski dijak Arif Nezir, ki ima baje protekcijo na sultanovem dvoru. Te dni sta t dva privedla h guvernerju deputacijo, ki je zahtevala: da se pošljejo domov vsi prognanci, da se izpuste vsi zaprti, odpravo davkov od živine, reformnih sodišč v Prizrendu in Ljumi, kristjanskim orožnikom in policajev, zvonov in pravoslavnih in katoliških cerkev, katoliških šol in usmiljenk. Guverner je odgovoril, da zahteve brzojavno sporoči vladi v Carigrad.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 13. septembra. O zadnjih izgrelih proti Židom v Smjeli pri Kijevu se poroča od tam: Neki židovski trgovec je pretepal neko kmetico, ker jo je sumnil, da mu je ukradla ruto. Takoj so se začeli zbirati ljudje pred trgovino, med njimi mnogo sumljivih prikazni ter so oropali in opustošili 100 hiš in 150 trgovin Židom. Dne 4. septembra je gruča 60 Židov prišla tepež s kristjani. Židje so začeli streljati, prihitela je policija, ki je odgovorila z revolverji. Drugi dan so se nemiri ponovili, ker je prišlo v Smjelo iz bližnje postaje Bobrinskaja več sto železniških delavcev. Priti so morali vojaki, ki so streljali ter ubili pet oseb.

Zveza prostozidarjev na Francoskem.

Pariz, 13. septembra. Občno zborovanje prostozidarske zveze je poslalo ministrskemu predsedniku Combu spomenico, v kateri mu izreka svoje simpatije in popolno zapuobje. Obenem so zbrani prostozidarji pozvali ministrskega predsednika, naj v započetem boju vztraja, brani republiko proti klerikalizmu ter naj izvede politične ter vojaške, davčne in socialnopolitične reforme. V zbornici naj pride na razpravo ločitev

cerkve in države ter zakon o delavskih pokojninskih blagajnah.

Zakaj so se spuntali domačini v Nemški Gvineji.

Berolin, 13. septembra. Katoliško časopisje že razglašča tiste duhovnike, ki so v nemški koloniji Gvineja zapadli sovraštvu domačinov, za mučenike za sv. vero. Preiskava pa je dognala, da so si misijonarji po lastni krivdi nakopali maščevanje domačinov. V misijonsko postajo je prišel domačin-divjak z navno prošnjo, naj ga poroče z neko izvoljenko, da mu je še živila prva žena. Misijonarji pa ne da bi ga bili poučili o nedopustnosti njegove želje, temu so ga izbičali iz samostana. Tako ponižanje svobodnega domačina je seveda izzvalo najhujši odpor po celi koloniji zoper krute misijonarje.

Otvoritev Kadilnikove kočve na Golici.

(Dalje.)

Ko se je občinstvo nekoliko okrepčalo, povzel je besedo podružnični podnačelnik g. Kunaver in otvarjaje našo novo planinsko stavbo izrekel zahvalo vsem činiteljem, ki so pripomogli, da se je mogla koča tako hitro zgraditi, posebno podjetniku g. Jakobu Janši in nadzorovalcu stavbe gosp. Višnerju, pozdravil je navzoče planince, dalje g. župana Klinarja z Jesenic in končno proglasil društveni sklep, da se bode imenovala nova stavba Kadilnikova koča v čast nestorju slovenskih planincev, gosp. Franu Kadilniku iz Ljubljane. Občinstvo je navdušeno pozdravilo navzočega gospoda Kadilnika in nato se je nabli na kočo napis »Kadilnikova koča«.

Gospod Fran Kadilnik se je ginjen zahvalil za iskazano mu čast.

Gospod dr. Fran Tomižek je v imenu osrednjega odbora proslavil izvršeno krasno stavbo kot delo, na katero je lahko ponosno »Slovensko planinsko društvo«, ponosen pa tudi vobče slovenski narod; poudarjal je, kako težavno in velevažno nalogo je prevzelo »Slovensko planinsko društvo«; veliki pomen naših naprav se osvetljuje najbolj s tem, kako nas hočejo ovirati nemška društva in kako skušajo našemu društvu izpodbijati tla nemška glasila, na pr. »Grazer Tagblatt«, »Grazer Tagespost«, »Touristenzeitung« in dr. z lažnjivim natelevanjem; odločno je zavrnil te napade in posejnil posebno glede znanih nemških poročil o otvoritvi »Aljažvega doma« v Vratih, da so dotična proti našemu društvu in slovenskim planincem naperjene obdolžitve premišljena zlobna laž; tudi proti novi stavbi na Golici se bodo izvestno pojavili v nemških krogih in glasilih zlobni napadi, posebno se bode očitalo našemu društvu, da je nova koča le konkurenčna koča proti nemški »Golice-Hütte« — a taka očitavanja je takoj zavrniti, kajti pravi prostor za goliško kočo je le na vrhu Golice, dočim je nižje nepotrebna; nemška koča leži pre nizko in »Slovensko planinsko društvo« ni moglo opustiti nove stavbe, če je nemško društvo (kakor tudi pri Deschmanovi koči pod Triglavom) tam izbralo prostor in postavilo kočo, kjer so ustanovitelji stavbe na potu postali utrujeni in prikrat počivali. Sploh se pa nam ni ozirati na take očitke, kajti nemška glasila smatrajo za konkurenco itak vsak naš gibljaj, vsak naš dih. Na naši domači zemlji, na slovenskih tleh ne bomo mi utesnjevali svojega delovanja, mi ne delamo nikomur konkurence, nasprotno, le tuji živelj jo hoče delati nam. Govornik je tudi pojasnil, da je že več let zahtevalo slovensko občinstvo in posebno Ljubljandani, da naj se postavi na Golici primerno slovensko zavetišče; pričakovati je torej, da bodo prihajali slovenski planinci v najobilnejšem številu v Kadilnikovo kočo, ne samo poleti, nego tudi v janem jesenskem in zimskem času. V sled tega se je tudi koča že sedaj izročila prometu, dočim se izvrši končna slovenska otvoritev v prihodnji spomladi, ko boe tudi notranja opravila vsa dovršena. Dalje je govornik opisal zasluge gospoda Kadilnika za planinsko stvar; on je prvi slovenski turist, ki je že v svoji mladosti pohajal naše planinske orjake in v svojih opisih vzbujal zanimanje Slovencev za naše planine. S svojim vzgledom je razvil planinstvo med Slovenci in je tudi potem, ko je nastopilo »Slovensko planinsko društvo«, vedno podpiral njegovo delovanje. »Slovensko planinsko društvo« je izpolnilo le dolžnost, da je po njem, 79 let starem in vendar še krepkem prvoborniku ime-

Dalje v prilogi.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XVI.

(Dalje.)

Komaj teden dni je trajala preiskava zaradi umora prijorja Celestina in že je groze in strahu trepetal ves vrhniški okraj. Samostanske ječe v Bistri so bile prenapolnjene, ne le moških nego tudi žensk in otrok. Ljubljanski sodnik sicer ni bil prijatelj papistov, ali zvest služabnik fevdalizma in je postopal tako kruto, da so ljudje obupavali. Dan na dan so hodili biriči in vojščaki po vaseh in lovili kmete, ki so bili izrekli kako nepredvidno besedo. Prihajali so do Polhovega gradca, do Iga, do Cerknice in do Logatca. V vsaki vasi so obstajali po nekaj dni, preiskovali hiše in pri tem poropali kmetom zadnje vinarje ter pojedli in popili, kar je bilo dobrega dobiti.

Kmetsko ljudstvo je molilo in jokalo, a nebesa se niso zanj zmenila; klelo je in klicalo hudiče na pomoč, a tudi peklo se ni odprlo.

Iz samostana pa so se čule strašne vesti o trpinčenju ujetih ljudi. Celo samostanski hlapci, kar jih je bilo iz okraja doma, so se zgražali nad početjem ljubljanskega sodnika in prijorja Hugona, ki sta obdolžence devala na

natezalnico, jima lomila kosti in jih dala ščipati z razbeljenimi kleščami. Zdaj in zdaj se je tudi zaznalo, da je kdo med torturo umrl in da so ga v samostanu skrivaj pokopali, in zaznalo se je tudi, da so različni obdolženci na natezalnici priznali vse, kar se jih je vprašalo.

Tudi dolgi Laban, ki se je potikal v okraju, je zaznal za te dogodke in trpinčeno ljudstvo se mu je tako smililo, da je začel premišljevat, kako bi mu pomagal. Na Vrhniko ali na Verd se ni upal, kajti bal se je, da bi ga prijeli, a do Erazma je lahko prišel in po dolgem ugibanju se je odločil, da njemu vse razkrije, naj potem stori, kar se mu zdi primerno.

Erazem je sedel na grajskem vrtu in se pripravljaj za svojo prvo propoved kot predikant grofa Khisla, ko je stopil pred njega dolgi Laban.

— Malo sem prišel pogledat, kako se Vam kaj godi, je začel Laban, ko je sedel na klopi nasproti Erazmu. Tako dolgo Vas že nisem videl, da mi je bilo kar dolgčas po Vas.

— Lepó, lepó, Laban, da me nisi pozabil, je odgovoril Erazem, ali meni se zdi, da te je moral pripeljati kak posebni nagib. Ali si morda našel tisti kraj, kjer je zakopan Baumkircherjev zaklad?

— Kraj sem že našel, je dejal Laban, ali zaklada ni več tam. Odnegli so ga cigani.

— In to te peče, kaj ne, prijatelj, se je smejal Erazem, ki sploh ni verjel, da je Laban iskal zaklad in našel kraj, kjer je bil shranjen. Kaj bi pa s tolikim denarjem?

— Kaj bi z denarjem? Oh, kako more pameten človek tako neumno vpraševati! Bogat bi bil in živel bi kot bogataš in bil srečen.

— Mar misliš, da je res bogastvo pogoj sreče? Glej Laban, tudi bogati ljudje imajo svoje križe in težave in svoje skrbi.

— To je že res! Križe imajo, težave imajo in skrbi imajo, kakor mi, a nekaj imajo tudi pod palcem, česar mi nimamo in kar ima tako moč, da pozabijo na vse križe težave in skrbi.

— V sv. pismu je rečeno, da pride prej velblod skozi živankino uho, kot bogataš v nebesa.

— Saj tako ni prav. Kako morete misliti, da bo kaj takega v sv. pismu, ko je toliko bogatih papežev in škofov v nebesih, reveži so pa skoro vsi v peklu. Meni se zdi, da mora biti v sv. pismu rečeno: prej pride bogataš v nebesa, kot velblod skozi živankino uho. Vsaj Magajna mi je enkrat rekel,

da pri papistih tako velja, in to je tudi čisto naravno. Oh, ko bi bil jaz bogat, bi me za nebesa prav nič ne skrbelo.

— Misli malo več na svojo dušo, Laban, in malo manj na denar.

— Vi lahko tako govorite, se je razjezil Laban, jaz pa ne. Vi ste plemenitega stanu, Vaši starši so bili bogati in Vi niste imeli nikoli skrbi. A jaz? Ko sem jaz prišel na svet, nisem imel nobenega vinarja v žepu. — Erazem se je začel tako smejati, da je Laban utihnil in ves začuden gledal, čemu se Erazem smeje.

— Pustiva to, je končno rekel Erazem. Vidim, da ne bodeva nikoli enih misli.

— Nikoli, je z največjim prepričanjem potrdil Laban, glede denarja že ne. Sicer pa nisem prišel zaradi denarja k Vam.

— Nego zaradi česa?

Laban se je primaknil bliže k Erazmu in mu tiho začel pripovedovati dolgo romantično prirojeno povest, v kateri je bilo resnično samo to, da je bil Simon Kozina ciganski vohun, da je Simon Kozina spraval prijorja Celestina ciganom v roke in da so cigani obesili Celestina, ne kmetje, katere zdaj gosposka tako nečloveško preganja, trpinči in ubija.

(Dalje prih.)

novalo novo stavbo na Golici, govornik mu izreče prisrčen pozdrav od vseh navzočih ter mu sporoči tudi laskav pozdrav starega prijatelja prof. dr. Frischaufa iz Gradaca.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. septembra.

— Žalostna desetletnica.

Mladina je povsod in v vsakem oziru radikalna in to je samo vesel pojav, kajti gorje narodu, čigar mladina nima v političnem, v narodnem, v gospodarskem in v verskem oziru radikalnih razborov. Radikalizem je takorekoč naravna lastnost zdrave mladine, izraz njene duševne energije, njenega poleta, njene idealnosti, in razboriti ljudje bodo radostnega srca gledali na take naslednike in se ne bodo čisto nič strahili mladinske pretiranosti, saj je življenje tako težko, da človeka take pretiranosti le prekmalu minejo. Ali nekaj ostane vendar, nekaj ostane vse življenje in od tega ima korist ves narod. Zdrava mladina, zlasti akademična pozna same ekstreme. V narodnem oziru stoji na stališču skrajnega nacionalizma, v političnem oziru skrajno demokratična in največkrat republikanska, v gospodarskem oziru se ne razlikuje od socialnih demokratov, v verskem oziru stoji na stališču moderne filozofije in modernega naravoslovlja — dejanske razmere poskrbe že same, da ta drevesa ne zrastejo do neba. Gotovo pa je, da je vsakemu razumnemu človeku taka mladina tisočkrat ljubša, kakor mladina, ki zatajuje svojo mladost, ki nima nobenih idealov, nobenih stremeljenj in se skrbno drži izvoženih potov vsakdanjosti. A kaj naj šele rečemo o mladini, ki hoče biti klerikalna, ki se zavzema za nazadnjaštvo, ki lazi okrog duhovščine in pobija vse, kar ni klerikalno. Mlad človek ni in ne more biti klerikalen iz prepričanja, najmanj akademično izobrazjen človek, in ako se dela klerikalnega, potem je hinavec in zaničljiv človek. V vsakem narodu se najdejo smeti, ki so pripravljene zatajiti svoje prepričanje, zatajiti svojo mladost, vdušiti vsa svoja boljša in plemenitejša čustva ter se iz golega koristolovstva prodati. Tudi Slovenci imamo takih smeti med akademično mladino in te smeti so večeraj in predvečerajšnjim obhajale desetletnico, odkar so si ustanovile svoje prvo središče — dunajsko »Danico«. Ta desetletnica se je prav žalostno obnesla. Poleg par tucatov takih dijakov, ki so se vdinjali šenkavskim intrigantom, se je nateplo nekaj farčetov in lemenatarjev in nastopili so tisti paradni šimeljni, ki jih vladijo klerikalci za seboj, da predstavljajo slovensko meščanstvo. Noben človek se ni zmenil za to klavrnost družbo, da, lahko se reče, da še noben pes jih ni hotel povohati. Klerikalni dijaki so spoznali, da v Ljubljani nič ne štejejo, da Ljubljana take vrste ljudi prezira, kakor zaslužijo. Ne zdi se nam vredno, da bi dragoceni prostor trčili s popisovanjem te klavrne slavnosti. Omenili smo jo sploh le, ker je pokazala, da je rimska duhovščina korumpirala tudi že en del akademične mladine, da je zastrupila nekaj mladih ljudi že v dijaških letih ter jih zapeljala v hinavstvo in v breznačajnost. To se godi pri vseh narodih in naravno je, da se je tudi med slovensko mladino dobilo nekaj takih elementov. Nas le veselilo, da so se ti že v mladih letih korumpirani ljudje ločili od druge mladine in da hodijo po svojih potih. Takih ljudi, ki nimajo nič značaja, nič idealov, nič plemenitejših stremeljenj, teh slovenski narod ne potrebuje in za nas in za ves narod je le dobro, da so ti ljudje v klerikalnem taboru. Tja spadajo in tam naj ostanejo, slovenstvo pa pojde svojo pot naprej.

— »Carnioleci« res niso opustili prilike, da bi ne izzivali in provocirali. Ti junaki se menda čutijo samo takrat srečne, ako morejo povzročiti kak škandal. Za »Carniolece« se sicer živ krst ne zmeni in med Nemci samimi jih je le malo, ki bi ve-

deli, da obstoji nemško dijaško društvo, ki nosi to ime. Ker »Carnioleci« na drug način le težko opozorijo nemško javnost nase, se trudijo pri vsaki mogoči priliki, da bi povzročili kake škandale, da bi o njih pisalo časopisje. Ti pa se najlože povzročijo, ako se provocira Slovence. Nemško časopisje pograbi z največjo slastjo vsak tak škandalček in ga fruktificira proti Slovencem. Da bodo »Carnioleci« tudi to pot skušali izzvati rabuke, smo že v naprej vedeli, saj poznamo petelinčke, ki se zbirajo v kazino, da ničesar bolj ne želijo kakor škandalov in prask, ki bi se dali izrabiti proti Slovencem. Vlada je »Carniolece« dovolila, da se smejo v kulerjih in korporativno peljati na kolodvor na izlet v Belo peč. Ta odredba kaže veliko nepreudarnost vladnih krogov, ki bi bili pač lahko vedeli, da mora priti do izgredov, čim se dovoli nemškim buršem, da nastopijo v Ljubljani in kroju in korporativno. — »Carnioleci« so se večeraj okoli 11. ure dopoldne odpeljali v 4 ali 5 vozovih na kolodvor, torej korporativno in vsi s čepicami in trakovi. Pred kolodvorom je bilo zbrano številno občinstvo in izredno mnogo redarjev. Ko je občinstvo zapazilo »Carniolece«, ki so ostentativno imeli odpete suknje, da so se videli na prsih pripeti črno-rdeče-žolti trakovi, polastilo se ga je silno razburjenje, ljudje so jeli žvižgati in ogorčeno klicati »pereate« in več oseb bi bilo navalilo na vozove, ako bi tega ne preprečila policija, ki je bila to pot vsa na krovu. Navzlic temu se je posrečilo nekemu gospodu skočiti na voz, kjer sta sedela 2 »Carnioleca«. Videlo se je, da je dotičnik zamahnil in v istem hipu ste ležali čepici grmanskih junakov ena v vozu, ena pa v prahu. Kočijaž, pravijo številka 23, je »Carnioleca« hotel braniti in je zamahnil z bičem po ljudeh. Nato so redarji brez posebne nezdge eskortirali »Carniolece« v vagon. Demonstrantje pa so hoteli na kolodvor v Šiško, kjer so vedeli, da ni redarstva. Ko je vlak z burši došel v Šiško in so »Carnioleci« izzivajoče in ironično smehljaje zrl skozi okna, so demonstrantje jeli nanje metati gnjila jabolka in breške in klicati »pereate«. Tudi drugo občinstvo v vlakcu je demonstriralo in glasno izražalo svoje ogorčenje, da si upajo nemški dijaki izzivati na slovenski zemlji. Zvečer, ko bi se »Carnioleci« morali zopet vrniti v Ljubljano, je bil tako državni, kakor južni kolodvor zastražen z redarstvom in orožništvom; konsignirana je baje bila tudi 14. kompanija 27. pešpolka. Pred južnim kolodvorom je stalo izredno mnogo ljudi. Neki nemški »turner«, ki je nekemu Slovincu rekel: »Windischer Hund, halt's Maul«, je bil tepen od množice. Tudi na peronu je bilo mnogo občinstva. In prav gotovo bi se ne bilo ničesar pripetilo, ako bi kadet Raoul Mallitsch, znan kot notoričen izzivač še iz za časa, ko je še po ljubljanskem tlaku brezdelno brusil pete, ne čutil potrebe izzivati mirno slovensko občinstvo. Opetovano je namreč prišel iz restavracije in glasno vpraševal: »Sind die windischen Lausbuben, ist das windische G'sindel noch immer da?« Ko je pa Mallitsch nekemu gospodu celo rekel »Flegel« in mu je ta na to odgovoril s krepko zaušnico in je le-ta potegnil celo sabljo, je priklopelo ogorčenje do vrhunca in množica je navalila na kadeta in ga s palicami pobila na tla. Mallitsch se je onesvestil. V tem hipu so pridrli iz restavracije oficirji z golimi sabljami in spravili kadeta v restavracijo. Kakor čujemo, ni Mallitsch nevarno ranjen, kakor se z gotovim namenom zatrjuje v nemških krogih. Pripomnimo, da je tudi jur. Wenger čutil potrebo izzivati, a je bil zato pošteno obrcan. Demonstracije se pozneje niso več ponavljale. »Carnioleci« so se vrnili v Ljubljano danes zjutraj ob 4. uri. Na kolodvoru jih je pričakovala policija, ki jih je spremljala domov.

— Gospod Anton Ponuda, starotrški župan je prišel v nemilost pri klerikalcih. »Domoljuba« stavlja mu par vprašanj, ki se takole glase: Volili smo vas klerikalci, zdaj vas hvalijo liberalci. Kako to gospod župan? Na najlepšem prostoru pred farno urarjjo se dosidava navadna — štala. Gospod župan, kaj ste to dovolili? Ali menite, da ho štala najprimernejši spomenik, katerega si boste postavili za časa svojega županovanja? Gospod župan, zakaj se nekateri naši gostilničarji tako malo zmenijo za policijsko uro? Zakaj jih ne kaznujete, če so naznanjeni, da točijo žez postavno določeno uro, če brez dovoljenja prireajo godbo in ples? Ali menite, da vam bodo restisti, katerim greste sedaj tako na roko, v edino tolažbo takrat, ko se ne bo več reklo: »Gospod župan!« ampak čisto navadno: »Anton Ponuda, posestnik v Pudobu, h. št. 6«. Kadar odgovorite na ta vprašanja, zastavimo jih spet nekaj novih. — Tako je »Domoljuba« obglavil gosp. Antona Ponuda, ki je bil vedno in vsekar veren zvest pristaš klerikalne stranke. V zahvalo prejema sedaj brece, prejkotno od kakoga nesrečnega kaplana. In vse to radi — štale, katere zidanja bi g. Ponuda niti ne bil za braniti mogel, da je tudi hotel. Gospod Ponuda ima sedaj priliko, premišljati o klerikalni hvalnosti. Morda se sedaj vendar le prepriča, da je za takega moža, kot je on, ne vredno, ponižno se vladiti za vsakim mlekozobim farčetom!

— »Slovenec« je priobčil sledeči telegram: »Dvorska liberalna trdnjava padla. Pri občinskih volitvah sijajna zmaga katoliško narodne stranke«. Kakor so angleški listi že večkrat poročali, da je Port Artur padel, pa ga imajo še vedno v rokah Rusi, tako je z našim občinskim odborom. Tudi naša trdnjava še ni padla, saj še vedno posluje stari odbor in nikdo ne more trditi, da bo sploh novo izvoljeni odbor imel katerikoli priliko zborovati, ker volitve še niso polnočne. Tedaj le počasi s takimi telegrams, ki niso zanesljivi. Kaj pa če nas boste morali še enkrat naskočiti in bi mi zmagali!

— Volitve na Štajerskem.

Dne 11. t. m. sta bila volilna shoda v Št. Jurju ob južni železnici in v nemčurškem Vitanju. Na obeh shodih se je predstavil volilec g. kandidat Ferdo Roš, župan trboveljski, ki je v jasnem, poljudnem govoru razvil navzočim svoj program. Mnogoštevilno zbrani kmetje so mu navdušeno pritjevali in ga burno pozdravljali. Njegova kandidatura je bila enoglasno sprejeta. Na shodih sta nastopila tudi gg. deželni poslanec dr. Juro Hrašovec in dr. Josip Karlovšek. Prvi je poročal volilec o delovanju slovenskih poslancev v deželnem zboru, kazal na krivice, ki se nam gode: Gornjim in Srednjim Štajercem vzdržuje vlada 18 meščanskih šol, Slovenci nimamo ne ene; Slovenci, ki hočejo obiskovati poljedelsko šolo v Mariboru, se morajo učiti eno leto nemščine in potem se šele prične pravi poduk, ki traja 2 leti. Nemešem v Gradcu odpade prvi tečaj in s njim stroški enega leta itd. Z zanimanjem so sledili kmetje njegovim razpravam. Kot pravi govornik nastopi g. dr. Karlovšek. Njegove plamteče, navdušene, iskrene besede vžigajo poslušalcem pogum, neustranjenost, budijo jim narodni ponos, značaj, naredijo jih odločnim narodnjakom, skratka njih vpliv na maso je nepopisen. V svojem govoru opomni, da nevarnost tudi v tem volilnem okolišču ni izključena. Socialni demokratje, ki spravijo slednjega somišljenika na volišče, imajo že kandidata in tudi nemčurji si gotovo postavijo v zadnjem času svojega. Pri ožjih volitvah bi se obe stranki združile in — polom je tu. Temu je opomoči le s tem, da storijo vsi narodni volilci svojo dolžnost, da nobeđen ne izostane. Torej 20. t. m. vsi k volitvam, vsakdo naj zapiše na volilni listek: g. Ferdo Roš, župan v Trbovljah! V Vitanju,

kjer so prepovedali razobesiti slov. zastavo, je govoril tudi g. Rebeck iz Celja. Poudarjal je med drugim potrebo slovenske obrtne šole. — Ko je g. kandidat stopil v Hrašniku z vlaka, so se slili iz vozov klici: »pereate« in »Žlindra«. Rinaldo, spomnite se na Idrijo in na pošlindrano črno-rdečo barvo! Capito? Oh, socii, kako nebuveno smešni ste vi zapeljani, duševno omejeni revčki v svoji socialno-demokratski maniji...

— Odvetnik — licenciran razpečevalec »Štajerca«. Nekaj čudnega naznanja »Dom.«, da ima namreč odvetnik dr. Rikard Zirngast v Kozjem licenco prodajati v svoji pisarni »Štajerca«. Licenca je datirana z dne 29. junija t. l. in ima št. 1842. To je menda prvi slučaj v Avstriji, da je advokat postal razpečevalec listov, kakor kak trafikant.

— Iz seje c. k. mestnega šolskega sveta. V zadnji seji c. k. mestnega šolskega sveta so bile imenovane za radovoljke na mestnih slovenskih in nemških ljudskih šolah sledeče učiteljske kandidatke: gđe. M. Jekovec, gđe. Elza Lušin, gđe. Iv. Premelč, gđe. M. Ramovš, gđe. M. Regali, gđe. V. Tomšič, gđe. M. Triller in gđe. Iv. Trtnik. — Na mestni slovenski deklinški osemrazrednici pri Sv. Jakobu, ki je imela že lani 16 razredov, se odpravi letos zopet vzporednica VIII. razreda, tako da bo imela šola 17 razredov. — Za razpisano učit. službo na I. mestni deški ljudski šoli se je oglasilo 10 prosilcev. Ker nastopi novoimenovani učitelj svojo službo šele s 15. svečana 1905, ga bo nadomeščala pomožna učiteljica gđe. Mar. Grošelj.

— »Narodni dom«. Dne 15. t. m. prevzema restavracijo in kavarno v »Narodnem domu« gospoda Masaryk in Bogovič iz Voloske. Poslednji, rojen Slovenec in spreten restavrat, bode tu posloval ter se potrudil, ustreči vsem zahtevam svojih gostov. Točilo se bode izključno le Plzensko pivo, vino dobite iz poskuševališča kmetijske družbe. Slavno občinstvo izvoli vzeti to na znanje ter podpirati z obilnim obiskom nova podvzetnika.

Odbor »Narodnega doma« in »Čitalnice«.

— Slovensko gledališče. Gledališka sezona se odpravi v četrtek, dne 29. septembra t. l. in traja do konca marca 1905. I. Dramske predstave bodo vodili gg.: Adolf Dobrovolny, Jaroslav Tišnov, Anton Verovšek in Lev Dragutinovič. Angaževane so naslednje dame: Avgusta Danilova, Štefanija Dragutinovičeva, Ottilija Spurna, Ružena Noskova, Hijacinta Vugrinčičeva, Ema Kučerova, dalje za manjše vloge Berta Bergantova, Mici Puhkova, Stefi Zvonarjeva, Fani Selakova. Angažirani so gospodje: Adolf Dobrovolny, Jaroslav Tišnov, Anton Verovšek, Lev Dragutinovič, Anton Danilo, Oton Boleška, Hinko Nučič, Anton Ambrož, Albert Pirnat, Fran Neubauer ter za manjše vloge Ivan Bukšek, Zvonko Česen, Josip Gradiš, Pavel Rasberger. Dramski repertoar: Klasični: Sofoklej: »Antigona.« — W. Shakespeare: »Kralj Lear.« — W. Shakespeare: »Julij Caesar.« — F. Schiller: »Viljem Tell.«. Slovenski: L. N. Tolstoj: »Moč teme.« — A. P. Čehov: »Črešnjev vrt.« — M. Gorkij: »Na dnu življenja.« — M. Gorkij: »Letroviščarji.« — Jeronim Žulawski: »Eros in Psyche.« — J. Spajinski: »Majorica.« — J. Mjasnickij: »Zajec.« — F. A. Šubert: »Žetev.« — Gabr. Preisova: »Žena sužnja.« — Jar. Kvapil: »Pampeliška.« — E. Bozděch: »Napoleon v škripih.« Francoski: Victorien Sardou: »Domovina.« — Victorien Sardou: »Theodora.« — Pierre Veber: »Moja vila.« — Murgor: »Bohemi.« — Labiche: »Hranilnica.« — Donnay: »Na gugalnici ljubezni.« — Bisson: »Dobri sodnik.« — Hennequin: »Japouska vaza.« — Jules Verne: »Ennery: »Carjev kurir.«. Angleški: Wallace: »Ben Hur.« — Wilson Barret: »V znamenju križa.«. Italijanski: G. D'Annunzio: »Toaca.« — B. Giocosa: »Kakor listje.«. Nemški: Halbe: »Mladost.« — G. Freytag: »Žurnalisti.« — H. Sudermann: »Sreča v zatišju.« — A. Schnitzler: »Samotna pot.« — O. Ernst: »Največji greh.« — L. Gauthier: »Nasvet svetega pisma.« — Lafus: »Vražji dovtip.« — Morre: »Loterija.« — Zell: »Rezervistova svatba.«. Bazen teh novitet pomore se še različne igre iz starejšega repertoarja. Za opero in opereto je angaževano sledeče osebje: Fevke: Marija

Skalova, primadona, za prve dramske vloge. Evgenija Klemensova, za koloraturne in mladostne dramske vloge. Marija Stolzova, za mezzosopranske in altovske vloge. Ema Kučerova, zborovoditeljica, za operne subretne vloge. Hijacinta Vugrinčičeva in Vida Kočvarjeva, za manjše operne vloge. Peveci: Stanislav Orželski, za junaške tenorske vloge. Jan Ouřednik, za prve baritonske vloge. Josip Peršl, za basovske vloge. Antonin Lebeda, za lirске in druge tenorske vloge. Julij Betetto, za basovske vloge. Za manjše operne vloge pa Anton Ambrož, Ivan Bukšek, Filip Kranje, Jakob Lumbar. Kapelnik g. Hilarij Benisek. Režiserja gg.: Adolf Dobrovolny in Josip Peršl. Operni zbor šteje 28 članov: 14 dam in 14 gospodov. Orkester: godba c. in kr. pešpolka št. 27 kralj Belgijcev. Operni in operetni repertoar. Nove opere in operete: Mihael Iv. Glinka: »Življenje za carja.« — Giacomo Meyerbeer: »Hugenoti.« — Ambroise Thomas: »Mignon.« — Giacomo Rossini: »Brivec sevliški.« — Wolfgang Amadej Mozart: »Čarobna piščal.« — Albert Lortzing: »Car in tesar.« — Millöcker: »Dijak prosjak.« — Suppé: »Boccaccio. Nanovo vprizorjene opere in operete starejšega repertoarja: Bedřich Smetana: »Poljub.« — Peter J. Čajkovskij: »Onegin.« — Giacomo Puccini: »Bohemi.« — Richard Wagner: »Lohengrin.« — Jaques Offenbach: »Hoffmannove pripovedke.« — Georges Bizet: »Carmen.« — Giuseppe Verdi: »Trubadur.« — Josip Strauss: »Cigan baron.« — Jaques Offenbach: »Lepa Helena.«. Odbor si je že sedaj zagotovil gostovanja odličnih slovenskih umetnikov, tako v drami kakor v operi. Dalje je angaževano sledeče tehnično osebje: G. Alojzij Waldstein, gledališki mojster in dekoracijski slikar, g. Vaclav Svare, garderobar in upravitelj garderobe. Ga. Amalija Šešarkova, blagajničarka, Tezija Kozjakova, suflerka za dramo. G. Pavel Rasberger, sufler za opero, Fran Habič, inšpicjent, Josip Bednarik, gledališki reviziter. Abonement. Ker je odboru mnogo ležeče na tem, da si zagotovi stalno občinstvo za gledališke predstave, razpisuje tudi letos abonement na sedeže za 70 predstav v sezoni. Cene aboniranim sedežem za 70 predstav so določene: V parterju končni foteljski sedeži prvih treh vrst po 126 K, ostali foteljski sedeži po 111 K, končni sedeži v IV. do VIII. vrsti po 99 K, ostali sedeži v IV. do VIII. vrsti po 84 K, končni sedeži v IX. do XI. vrsti po 75 K, ostali sedeži v IX. do XI. vrsti po 66 K. Na balkonu sedeži I. vrste 60 K, sedeži II. in III. vrste po 54 K. Na galeriji sedeži I. vrste 30 K, sedeži II. do IV. vrste po 21 K. Abonement na sedeže za 70 predstav je plačati v treh obrokih in sicer 1. oktobra in 1. decembra 1904 in 1. februarja 1905. Abonement na lože je plačati v dveh obrokih in sicer 1. oktobra 1904 in 1. januarja 1905. Lože za slovenske predstave bodoče sezone oddaje v najem odbor dramskega društva. Častitim gospodom najemnikom lož lanske sezone so iste lože rezervirane do 20. septembra t. l., do tega dne prosijo odbor, da se ali pri odboru ali pa v Šešarkovi trafiki blagovoljno izjavijo, ali lože tudi za bodočo sezono pridržijo ali ne. Priglasijo najemnikov lož in abonementov za sedeže se sprejemajo v Šešarkovi trafiki v Selenburgovih ulicah.

— Koncert »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Slavca« na čast skupščinarjem »Zveze slovenskih pevskih društev«. V nedeljo, dne 18. septembra boče v Ljubljani znamenit koncertni pojav, ker bodo vsi trije imenovani moški zbori prvič združeno nastopili pod vodstvom zveznega pevovodje, gospoda koncertnega vodje prof. M. Hubada v impozantnem številu krog 120 pevcev. Ta koncertna prireditev je utemeljena v določbah pravil »Zveze«, da se namreč ob zveznih skupščinah »s pevskimi proizvajalji širi umetniški kar najpopolnejša pevskoglasbena izobraženost.« Ime gospoda Hubada jamči, da bo koncert sijajno uspel. S tremi točkami sodeljuje tudi »Društvena godba«, ki se je v zadnjem času pod vodstvom konservatorjski izobraženega kapelnika, gospoda Poule pospel na zelo visoko stopnjo. Natančni vzpored jutri. — Vstopnice po 3, 2 in 1 krono, za dijake po 40 vinarjev prodaje iz prijaznosti g. J. Lozar na Mestnem trgu.

— V telovadbi se poučujejo šolarji in dijaki v »Nardnem domu« vsak terek in četrtek od 5 do 6 ure. Mesečina 1 K, sinovi članov »Sokalca« polovico. Obisk telovadbe ob navedenih urah po deželnem šolskem svetu ni zahtevano.

— Iz Šiške. Pri nedeljski veselici pri Koslerju bo gosp. Kaiser kazal najnovejšo, baje senzacionalno pirotehnično iznajdbo. Iz krogle, ki zleti napik iz možnarja in visoko v zraku razpoči, padajo razni predmeti: ribice, metulji, konji, jahači, otroci, pički, klovni, cvetlice i. dr., slikani na finem papirju. Pri tej podnevni pirotehniko je vsaka nezgoda absolutno izključena. Zgolj zabava je zlasti za mladino, ki lovi padajoče predmete.

— **Umor v Škofljici.** Kakor smo že včeraj poročali, so našli dne 9. t. m. v gozdu pri Gumniščah, 1/2 ure oddaljeno od postaje Škofljica, mrtvo žensko, ki je utegnila biti stara 25 do 30 let. Obdukcija je dognala, da je bila ženska z udarcem v desno sence ubita. Umorjenka je bila oblečena v črno krilo in zelenkasto bluzo. V ušesih je imela po en zlat uhan. Da se dožene, kdo da je umorjenka, izvoli naj se sporočiti deželni sodnji v Ljubljani oddele VIII., če se kje kako žensko pogreša.

— **Iz Logatca.** Dijaki tamburaši iz Ljubljane so nam privedli zadnji petek lep večer ter s tem zaključili dolgo potovanje, ki jih je peljalo od Repentabre in Trsta v Gorico, od tam čez Ajdovščino v Vipavo, od tam pa k nam v Logatec. Dasiravno je bil prejšnji dan praznik, zbralo se je vendar v petek zvečer precej občinstva v »Kramarjevem« salonu, kjer so dijaki koncertovali. Slišali smo res pravo tamburanje. Dijaki so želi za svoje težko, toda precizno in izborno igranje obilo pohvale. Najbolj je ugajala Vogrinčeva fantazija »V božični noči«. Po zadnjem komadu »Slava Prešernu«, čigar spomeniku je bil namenjen čisti dobiček, so pripelje domače gospiče na berde krasno trobojnico, ki letos že kot četrta diči dijaški berde, dijake pa okrasile z lepimi šopki. Po končanem sporedu je s edil nimiran ples, ki je trajal do jutra. Vrlim dijakom moramo le čestitati na njihovem uspehu ter želimo, da nam še kdaj pripravijo tako lep večer, kakor zadnji!

— **Shod žel. mojstrov** v Postojni dne 8. t. m., ki ga je privedilo društvo avstr. žel. mojstrov, se je obnesel nepričakovano dobro. K shodu je prišlo nad 200 udeležnikov, med temi tudi 8 iz Nemčije. — Predpoldan je bil odločen obisku jame. — Po skupnem obedu v »Narodnem hotelu«, je bilo v veliki dvorani zborovanje združeno z zanimivim predavanjem gospoda Faltysa »O zgodovinskem razvoju socijalizma«. Po 3 ure trajajočem pogovoru o društvenih in stanovskih zadevah razvila se je zvečer jako živahna prosta zabava s plesom. Ves čas je udarjalo logaško tambur. društvo »Sloga«. Da se je sestanek tako izborno obnesel, ima poleg ljublj. društvene podružnice mnogo zaslug tudi slavna jamska komisija zlasti njen načelnik okr. glavar gospod J. Lapajne. Vsi udeležniki so imeli jako znižano vstopnino v jamo. Na »Plesišču« jih je iznenadila domača godba, ki je zasvirala več komadov. — Zvečer je počastil zborovanje g. okr. glavar, župan g. Pikel, g. Fr. Jurca, davkar g. Dereani, gg. šol. vod. Juvanc in Pin in mnogo drugih domačih dam in gospodov. Bodi izrečena na tem mestu vsem najtoplejša zahvala!

— **Marijin otrok.** Na večala obsojeni roparski morilec Franc Erman je postal za klerikalec predmet posebnih simpatij. Ker pa njega ne morejo več rehabilitirati, bi radi rešili Marijino družbo, in v to svrhu kujejo laži, zvijajo besede, in falzificirajo izjave. V predvčerajšnjem »Slovenecu« se bere, da je morilec oče izjavil: »Ščasoma pa se je poslabšal, zabaval v slabo družbo in sam po sebi prenehal biti član Marijine družbe. Nato pristavi »Slovenec«: Sicer pa je znano, da je bil Erman tudi kmalu formalno izključen iz družbe. — Niti ni bilo v očetovi izjavi, da je morilec sam po sebi prenehal biti član Marijine družbe, niti nam ni znano, da bi bil Franc Erman formalno izključen iz te družbe. Res je le, da je bil tat od svojega 9. leta naprej pa do danes, in da je bil član Marijine družbe — in mi z ozirom na sodnijsko obravnavo konstatiramo, da je čim dalje tem nesramnejše kradel in da je končno zavalj 200 K, katere je upal dobiti — poštarja roparsko napadel in zavratno umoril. S tem ne trdimo, da se vzgajajo v Marijini družbi morilci, kajti mi se za njene statute kar najmanje brigamo. Trdimo pa, kar je vobde znano, da se vzgajajo potuh njenci, in da so imeli z Franc Ermanom tatu in roparja v svoji sredini. Je že mogoče, da so ga formalno izključili, saj vendar ne bodo »fano auzrukali« kadar bo Erman visel! To vse pa klerikalcev ne opere, kajti ta slučaj dokazuje, da jim ni zato, da bi bili v Marijini družbi samo ljudje neoskrunjenega značaja, ampak da jim je dober vsak, da se jim gre samo za štev. lko; da jim ni zato, da bi poblašili srca svojih članov, da bi jim vcepili besede — ljubite se med seboj — (gotovo bi onda Ermana pobiljšali, in se pa le je poslabšal), temveč da jim je la za en glas pri volitvah, da ga dobi dr. Žlindra več. Molčite tedaj, farizejci, z vašimi razlikami med liberalci in klerikalci — saj razlika je očitna — nehaite govoriti o »konkubinarjih« — dejstva dokazujejo: — Franc Erman je bil klerikalec in oni go spod, ki si je hotel začasa evhari-

stišnega shoda »priropogati nekega služabnika za čez noč« je bil — far. C...

— **Izlet v Belgrad.** Pri koncertih, ki se vrše 18. in 20. t. m. v Beogradu bodo sodelovali za Slovence: ga. Mira Devova, član slov. opere g. Betetto in dijaški oktet. 77 oglašanih pelje se v petek na jugoslovansko slavnost v Belgrad. Odhod iz Ljubljane ob 3/4 na 3. pop., pridružijo se poleg tega nekateri ob 5 h v Zidanem mostu in ob 9 h 36 min. v Zagrebu.

— **Mednarodno panoramo** je počastil snoči s svojim obiskom deželni predsednik baron Hein s svo progo ter sta se pohvalno izrazila o razstavljeni seriji Vzhodnja Afrika.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer na vrtu hotela »Lloyd« društveni koncert za člane. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, ne člani plačajo 40 vin.

— **Davčni uradniki** imajo svoj sestanek v soboto dne 17. septembra t. l. v restavraciji hotel Ilirija.

— **Gozdna tatvina.** V zadnjem času je več strank iz Hradskega vasi pokradlo posestniku Alojziju Čerinu iz Štefanje vasi na Golovcu 7 sežnjev drv in 300 butar. Bili so tako previdni, da so nosili drva z gozda po malem in jih skrivali doma v mrvo. Zagovarjali se bodo pred »zeleno mizo« zaradi hudodelstva tatvina.

— **Velektrični voz zadel.** Včeraj dopoldne je pripeljal Lavričev hlapec z Viča, Anton Bezlec, z veže Alojzijanišča na Poljansko cesto s enim konjem uprežen voz v trenutku, ko je pridrhal električni voz in se s konjem zaletel vanj. Voz je konja odbil nazaj na hodnik s tako silo, da je takoj padel. Nesreča se druga ni zgodila, kakor da se je konju odtrgal nahrbtni in trebušni pas.

— **Iz garnizijskega zapora pobegnil.** Dne 10. t. m. je pobegnil iz garnizijskega zapora iz Sv. Petra vojašnice prostak tukajšnjega c. in kr. 17. pešpolka Ivan Ražen, ki je dezertiral in ga je bilo prijelo orožništvo na Bledu. Zlezel je v dimnik in na ta način ušel. Ražen je hud tat in je izvršil z znanim tatom Nadižarjem med tem časom, ko je bil begun, po Gorenjskem več tatvin. Kradel je tudi kolesa.

— **Pobegnil je 13letni deček** Ivan Sopčič. Begunček je to sedaj storil že petič. Prejšnja pota so ga peljali v Maribor, Gradec in Dunaj, Kam ga veter sedaj ponese se ne ve. — **Konji splatili** so se bili včeraj kovaču Antonu Zrnecu iz Grosupljeja, ker so se bili ustrašili električnega voza. Konji so dirjali po Dolenjski cesti in ko so na tiru naglo zavili, se je voz prevrnil in si je Zrnec pri tem raztrgal obleko in zabil na glavi male poškodbe. Tudi njegova žena je padla z voza, kateri se pa ni ničesar zgodilo.

— **Poleg kolesa zaspal** je danes ponoči neki nepoznan pijanček pred okuarno. Računski narednik g. Leo Ramšek ga je budil, toda videč, da se »kolesar« nikakor ne zaveda, mu je odvzel kolo. Ko je šel s jutraj pogledat na lice mesta, je bil pijanček že odšel, najbrže misleč, da ima kolo doma. — **„Danes me ima policija zadnjikrat v rokah,“** je kričal včeraj fjakar Štefan K., ko ga je stražnik aretoval. K. je bil prišel pijan v neko vežo na Dunajski cesti, in ko je srečal hišnega gospodarja, ga je začel brez vsakega vzroka psovati in upiti nad njim, tako, da se ga ta drugače ni mogel odkrižati, kakor da ga je izročil stražniku. Dobro bi bilo, da bi se njegove besede izpolnile.

— **Oje zlomilo** se je danes zjutraj g. Juriju Auru na Marijinem trgu, ko se je peljal s svojo gospo. V istem hipu, ko je g. Auer peljal čez Marijin trg, je pripeljal povprek izvošček Jozef Bergant. Da se je pa izognil nesreči, je g. Auer potegnul konja hitro nazaj in na ta način zlomil oje. Konja je potem naglo prijel neki izvošček.

— **Tatvina.** Danes ponoči se je priplazil neki uzmovič v podstrešje hiše št. 18 v Hradskega vasi, vliomil v kovečeg Ignacija Pahorja in mu ukradel 17 K. Na ta način je vzel tudi Rudolfu Krpanu 150 K denarja in nikljasto veržice. Tudi Karolu Mozetiču je izmaknil na naveden način 36 K, Francetu Podobniku pa samokres s 50 patroni. Po osumljenju,

ki je najbrže šel v »druga mest«, se strogo zasleduje.

— **Aretovan** je bil včeraj na južnem kolodvoru Anton Pipp, doma iz šmohorskega okraja, ker se je hotel iseliti v Ameriko, ne da bi bil preje zadel vojaški dolžnosti.

— **Defraudant.** Včeraj je defraudiral bančni sluga Ivan Jenner na Dunaju 235 000 K in dosedaj neznan kam pobegnil.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 53 Slovencev. — 10 Hrvatov je šlo iz Zagreba v Hrudičico, 52 pa iz Heba v Zagreb.

— **Izgubil** je gospod dr. H. S. jekleno oksidirano uro, vredno 36 K.

— **Pojasnilo.** Z czirom na našo sobotno dnevno vest pod naslovom »Dal sem ji jesti in pitje boji povedano, da dotični sosadni gostilničar g. Čočinovarja ni g. Mihael Majcen, posestnik in gostilničar na Dolenski cesti, temveč neki drugi sosadni gostilničar.

— **Najnovejše novice.** Mednarodni časnikarski shod na Dunaju. Včeraj je bilo pogostenje udeležnikov imenovanega kongresa pri ministarkem predsedniku dr. Körberju. Navzoči so bili razni časnikarje: nadvojvoda Rainer, člani diplomatskih zborov, ministri prof Gelushowski, baron Burian, vitez Pitreich, vitez Wittek, dr. vitez Hartel, pl. Call, baron Giovannelli in Piętak; na dalje namestnik, župan, najvišji dvorni in državni dostojanstveniki, mnogo poslancev itd.

— **Shod nemških juristov** v Inomostu je pozdravil ministarki predsednik dr. Körber v daljši brzojavki, obžaluje, da mu ni mogoče priti osebno na shod.

— **Splošni delavski štrajk** v Italiji? V Milanu se je vršil včeraj velik delavski shod, ki ga je obiskalo nad 4000 delavcev. Na shodu se je sklenilo, da se v osmih dneh pozovejo vsi delavci Italije k štrajku, da na ta način protestujejo proti vmešavanju oborožene sile pri zadnjem štrajku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 14. septembra. Današnja »Wiener Zeitung« prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori.

Dunaj 14. septembra. Češki in poljski delegatje na mednarodnem časnikarskem shodu so sklenili, da v današnji popoldanski seji odločno protestirajo proti postopanju predsedstva, ki njihovih predlogov ni pripustilo, češ, da imajo politično barvo.

Dunaj 14. septembra. Zastopnik princa Koburga razvpiti dr. Bachrach je zastopnika princezinje Lujize pozval, naj pride iz Pariza na Dunaj, da se določijo pogoji poravnave med princem in njegovo ženo.

Berolin 14. septembra. Knez Herbert Bismarck ima raka v želodcu in umira.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 14. septembra Generalni štab razglaš, da je neresnica vest, da je bil general Miščenko v zadnjih bojih ranjen.

Petrograd 14. septembra. Doslej še ni nobenega oficijelnega poročila, da so Japonci ujeli generala Sasuliča in 3500 mož.

Petrograd 14. septembra. Odhod baltiškega brodovja v Azijo se je v zadnjem trenutku zopet odložil. Zdaj se čuje, da ostane to brodovje pred odhodom nekaj dni v Revalu.

London 14. septembra. »Daily Telegraph« dolži japonski generalni štab, da poroča neresnico o japonskih izgubah pri Ljaojangu in zatrjuje, in konstatuje, da so Japonci izgubili nad 35.000 mož. Isti list tudi potrjuje, da Rusi niso rabili dum-dum krogelj.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utehujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z stvarstveno znamko in podpisom. 2 8-13

Zahtevajte vsekdar železno vino lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti in zavračajte izdelke, ki obsegajo le neznatne množine železa in nimajo zatorej nikakršne zdravilne vrednosti. Zunanja naročila po povzetju. 1264-14

Sarg glicerini mjilo pripravljajo kožo belo in nežno. Dobi se povsod.

„Le Griffon“ najboljši cigaretni papir. 28 Dobiva se povsod. 671

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšje priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špeciilitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mosta. 37-37

Umri so v Ljubljani:

Dne 11. septembra: Ivana Majcen, gostilničarjeva hči, 5 in pol meseca, Črna vas št. 2, Catarrh. intest. chron. — Albin Nedeljko, davčnega adjunkta sin, 6 mesec, Karlovska cesta št. 5, črevesni katar.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13.	9. zv.	737-7	18-0	sl. jug	jasno
14.	7. zj.	735-0	17-2	sr. jug del. oblak.	
	2 pop.	733-0	19-3	brzvetr. oblakno	

Srednja včerašnja temperatura: 18-1°, normale: 15-2°. — Padavina v mm 0-0.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 13. septembra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	99-30	99-50
4-2 1/2% srebrna renta	100-10	100-30
4 1/2% avstr. krona renta	99-30	99-50
4 1/2% zлата	119-20	119-40
4 1/2% ogrska krona	97-10	97-30
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	118-95	119-15
4 1/2% posojilo mesta Spljet	99-50	101-25
4 1/2% Zadar	100-—	100-—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100-70	101-70
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99-60	100-—
4 1/2% ogrske cen.	99-60	99-90
4 1/2% zast. pisma gal. d. hip. b. 10% pr.	101-50	102-50
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4 1/2% dež. hr.	100-75	101-75
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-20	101-20
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-—	101-—
4 1/2% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	99-50
4 1/2% prior. dol. žel.	99-10	100-10
3 1/2% juž. žel. kup. 1/4, 1/2	308-25	310-25
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101-10	102-10

Srečke.		
Srečke od 1. 1854	—	—
„ „ 1860 1/2	183-75	185-75
„ „ 1864	262-—	266-—
„ tizske	161-50	163-50
„ zem. kred. I. emisije	310-—	320-—
„ „ II.	296-50	307-—
„ ogr. hip. banke	269-—	275-—
„ srbske à frs. 100-—	98-—	97-50
„ turške	129-15	130-15
Basilika	21-—	22-—
Kreditne	461-—	472-—
Inomoške	78-—	83-—
Krakovske	83-—	87-—
Ljubljanske	68-—	72-—
Avst. rud. križa	53-75	55-75
Ogr.	29-—	30-—
Radolfove	66-—	71-—
Saleburške	75-—	80-—
Dunajske kom.	515-—	524-50

Delnice.		
Južne železnice	88-75	89-75
Državne železnice	643-—	644-—
Avst.-ogrsk. bančne delnice	1612-—	1622-—
Avst. kreditne banke	649-50	650-50
Ogrske	758-50	759-50
Živnostenske	249-50	250-50
Premogokop v Mostu (Brix)	667-—	673-—
Alpinske motan	456-75	457-75
Praške žel. ind. dr.	2385-—	2400-—
Rima-Murányi	511-—	513-—
Trbovljske prem. družbe	330-—	333-—
Avst. orožne tovr. družbe	487-—	490-—
Češke sladkorne družbe	165-—	169-—

Valute.		
C. kr. cekin	11-35	11-39
20 franki	19-03	19-05
20 marke	23-46	23-54
Sovereigns	23-94	24-—
Marke	117-32	117-62
Laški bankovci	95-—	95-20
Rublji	2-53	2-54
Dolarji	4-84	4-84

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 14. septembra 1904.

Termin.		
Pšenica za oktober	50	50
„ maj 1905	50	50
„ oktober 1904	50	50
Koruzna	50	50
Oves	50	50

Efektiv. vzdržno.

Samostojna gospica se sprejme na hrano in stanovanje.

Več se izve v Križevniških ulicah št. 3, I. nadstr. 2:06-1

Samec

doktor, išče lepo meblvano sobo s prostim vhodom, na Dunajski cesti, Marije Terezije cesti, Kolodvorskih ulicah ali sicer v obližju sodišča.

Ponudbe do 20. t. m. na uprav. „Slov. Naroda“ pod R. R. 2665

Zahvala.

Povodno prebridke izgube našega ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta, brata in starega očeta, gospoda

JOSIPA OŽURE

posestnika, trgovca, župana, c. kr. poštarja, predsednika kraj. šol. sveta, člana okraj. cestnega odbora, imetelja srebrnega zaslužnega križca s krono i. t. d.

nam je došlo vsestransko toliko dokazov iskrenega sožalja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Storimo to tem potom, ter izrekamo prisrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami žalovali ter izkazali dragemu pokojniku zadnjo čast v tako mnogobrojnem številu. Posebno se zahvaljujemo slavnemu čestnemu odboru v Kočevju za podarjeni krasni venec, in imenoma istega došlimu načelniku, odnosno članu, blagorodnima gospodoma mestnemu županu Al. Loya in D. Ranzingerju, ki sta prišla tako daleč, da spremila pokojnika na zadnjem potu, sosednim Hrvatom za izkazano sočutje, gospoda učitelju za utepešno nagrobno petje, sploh bodi prisrčna hvala vsem, ki so pripomogli, da se je sprevod vršil tako veličastno.

2657 Osilnica, v septembru 1904.

Žalujoči ostali.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izšrebane vrednostne papirje in novcuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavejce.

Ekskompt in inkasso menic.

Dajajo predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestaje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.

Iče se 2643-2 stanovanje s hrano

za realca pri skrbni obitelji.
Ponudbe naj se pošljejo upravištvu „Slov. Naroda“ najpozneje do 15. t. m.

Mizarski pomočniki

dobe takoj stalnega dela pri 3
Jakobu Homevcu
mizarskem mojstru v **Cirknici**.

Vinske sode

od 620 do 650 litrov vsebine **proda**
po nizki ceni 2360-11
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj
Franjo Škrbec, Lož
(Notranjsko). 2577-2

Pozor!

Oddajo se tri sobe s
sedmimi posteljami. Pripravne za
gospode in dijake. Na željo tudi hrana
in postrežba. — Več se izve na Ope-
karski cesti, Male čolnarske ulice
št. 14. 2607-3

Gospodična

z večletno notarsko prakso želi preme-
niti dosedanje mesto. Gre tudi na de-
želo. — Dopisi naj se pošljejo pod
črko **J. L. 33** poste restante Ljub-
ljana. 2600-2

Krompir

suhe gobe, češminjevo zrnje, bukov
žir (bukuce), hrastov zelod, divji
kostanj in brinje 2610-2

kupuje in takoj plačuje
po najvišji ceni
JOS. LEUC v Ljubljani
pri novem Franc Jožefovem mostu.

Komi

za papirno stroko, zmožen obeh de-
želnih jezikov, se išče za takojšnji
nastop. 2591-4

Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 2653

Tekoči teden: 265

Vzhodnja Afrika.

Veliko tvorniško podjetje na Hr-
vaškem išče izurjenega

skladiščnika

mladega moža, ki ima za tako mesto
voljo in sposobnost. Zahteva se popolno
znanje slovenskega ali hrvaškega in
nemškega jezika v govoru in pisavi.
Stalno nameščenje pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe upravništvu „Slov. Nar.“
pod „N. G.“ 2632-2

Službe iščoč

vsakršnega poklica, ki se hote pe-
čati s prodajanjem nekega lahko raz-
pečavajočega predmeta, dobe lahko
proti mesečni gotovi plači in visoki
proviziji hitro službo. 2622-4
Ponudbe pod „M. G. 1069“ na
naslov **Haasenstein & Vogler,**
A. G. München.

Dijaki

se sprejmejo pri boljši družini na sta-
novanje in hrano pod zmernimi pogoji.
Ljubljana, Glavni trg št. 25
I. nadstropje. 2655-1

V najem se odda dobro idoča

gostilna

na jako lepem kraju, sredi vasi v
Gor. Logatcu. 2659 1
Natančni pogoji se izvedo pri g.
Mariji Urbas v Gor. Logatcu št. 49.

Dr. E. ŠLAJMER

odpotuje za teden dni.

Novozgrajena hiša

na meji Ljubljane (za južnim kolo-
dvorom) se proda. — Pri hiši je
13 m dolga, 9 m široka in 3.30 m vi-
soka klet, ki se da v slučaju, da se
hiša ne proda, v najem. Klet je pri-
pravna tudi za pekarijo. — Več pove
Andrej Trškan, Cegnarjeve ulice 4.

Popravila

šivalnih strojev vseh sistemov se pre-
vzemljejo in prav ceno in dobro izvr-
šujejo; prodajajo se tudi različni deli
strojev, šivanke in olje za mazanje.

SINGER Gle. 8
šiv. strojev del. družba v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 4.

Deček

čez 14 let star, duševno in telesno
dobro razvit, iz boljše družine, kat.
vere, več slovenskega, nemškega in
laškega jezika, želi vstopiti kot uče-
nec najrajši v Ljubljani v kako meha-
nično delavnico v ključarski stroki, ker
ima za to že nekaj izobrazbe.

Mojster mora dečka vzeti v lastno
oskrbovanje in nadzorstvo. Razun pe-
rila in obleke plača oče za prvo leto
200 K, pozneje po dogovoru. — Dobra
izpričevala so na razpolago.

Ponudbe naj se pošiljajo uprav.
„Slov. Naroda“ pod H. W. 2664

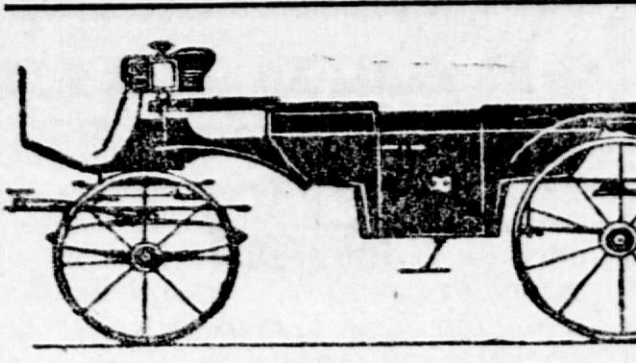
Stanovanje

s štirimi sobami se odda s 1. novembrom
v Cigaletovih ulicah št. 3, zraven
justičnega poslopja.
Več se izve istotam. 2624-10

600 centov najboljšega

kravjega sena

se proda.
Ponudbe sprejema iz prijaznosti pisarna
[dra. Krauta v Kamniku.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m
zjutraj osebni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob
7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj,
čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plizen, Marijine vare,
Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m
dopolodne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri
10 m popoldne osebni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej.
— Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste,
Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plizen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Karlove vare, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko,
na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste,
Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO
MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice,
Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osebni vlak v Grosuplje od
2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto,
Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj
osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. raz-
reda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob
7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopolodne osebni vlak v Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc Ljubljana di-
rektni voz I. in II. razreda), Plizen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob
4. uri 44 m popoldne osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga,
Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer v Lesce-Bleda le ob nedeljah in
praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak v Dunaja, Lipskega, Prage,
Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plizna, Budejevic, Linca, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla, čez Selzthal v Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osebni vlak s Trbiža
od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN
KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m
popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob
9. uri 22 m ponoči osebni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in
praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m
zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob
nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem
času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Stanovanja

v novi hiši na meji Ljubljane (za juž-
nim kolodvorom) se oddajo za 1. no-
vember v najem. — V isti hiši je
oddati tudi klet, ki je pripravna za
pekarijo.

Več pove Andrej Trškan, Ceg-
narjeve ulice št. 4. 2605-2

Šivilja

na novo prišedša, ki izvršuje vsako-
vrstna v to stroko spadajoča dela, se
cenjenim damam vpludno priporoča. —
Izdeluje fino, točno in po nizki ceni.
Sprejme v poduk tudi učenke.

Terezija Dular
Ljubljana, Bleiweisova cesta 1.

Več kolarskih in kovaških pomočnikov

sprejme takoj 2639-2
tovarna in zaloga voz
P. Keršič-a
v Šiški pri Ljubljani.

2 dijaka

iz boljše hiše se sprejmeta na dobro
in zdravo stanovanje pri dobri rodbini
v bližini realke.

Več pove upravništvu „Slovenskega
Naroda“. 2658-1

Absolviran jurist

ki se hoče posvetiti notarijatu, sprejme
se s 1. oktobrom t. l. v notarsko pi-
sarno v Ljubljani.

Ponudbe sprejema upravništvu
„Slov. Naroda“. 2662-1

Dober, pošten in zanesljiv dacar

sprejme se takoj v službo pri odkup-
nem društvu za užitino v Logatcu.

Plača po dogovoru. Prošnje naj
se vlagajo na Ivana Rihar v Logatcu.

Prodajalko

ali prav mladega 2654-1
trgovskega pomočnika

izurjenega v trgovini z mešanim blagom,
sprejme takoj ali s 1. oktobrom

ANTON FATUR, trgovec
na Premu.

Gospodične

ki se že žele izobraziti 1

v šivanju

za domačo porabo in
v krojnem risanju

po najnovejšem sistemu
sprejema

FR. JESIČ
Ljubljana, Stari trg št. 12.

Ugodna prilika!

Zaradi bolehnosti prodam takoj
svojo enonadstropno hišo v Črnom-
lju s klavnico ter z gostilniško in
mesarsko koncesijo, event. tudi z
vso pritliklino. Poslopje je v dobrem
stanu, obrt pa staroznana in dobro idoča.
Natančneje se izve pri lastniku

Francetu Jermanu
gostilničarju in mesarju v Črnomlju.

Razglas.

Dne 19. t. m., t. j. v ponedeljek
bosta prodajala
Matija Hočevar in Josip Klun
potom javne dražbe
v Zagorici pri Mokronogu

4 konje,
45 kosov goveje živine, med temi 8 volov, 7 krav,
14 juncev in telic, 1 bika, 15 juncev in telic pod 2 leti starih.
15 prašičev.
Več vozov ter drugega kmetijskega orodja.
Od 3—4000 centov dobrega sena ter otave.
Oves, ječmen ter pšenico, omlateno in tudi v snopju.
Razno hišno opravo, kakor omare, postelje, mize z
vsemi pritliklinami. 2630-2

Dražba se prične ob 9. uri zjutraj ter se
bo nadaljevala prihodnje dni.

Usak drugi dan sveže klobasice

(Frankfurter) 2623-3

safalade, fin narezek

kakor tudi vse vrste delikatese priporoča
trgovina s specialno, delikatese-
nami in vinarina

Franja Kham, Ljubljana
Miklošičeva cesta.

Grozdje in vino.

V občini Črni vrh (Verteneglio) in No-
vašine, okraj Buje v Istri je letos
vinska trta izvanredno dobro obrodila;
grozdje je že sedaj bolj zrelo kot lansko
leto ob trgatvi. Ker je pravočasno de-
ževalo, vinska trta suše ni občutila.

Trgatev se prične 15. septembra.
Kdor želi kupiti kaj grozdja ali novega
vina, naj se obrne na podpisane, ki
bo postregel vsakemu točno in pošteno.

Josip Sauro 30-3

posestnik vinogradov v Črnem vrhu
(Verteneglio) št. 140, Istra.

Grenčica
„Florian“
in likér 5-209
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Najlepše likano perilo
se doseže lahko in gotovo, ako se uporablja
ameriški 1 2444-2
briljantni skrob na lesk
Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Eger und Leipzig.
Le pristen z varstveno znamko „Globus“ v rudečkastih zavojih à 100 gr.

Št. 7.295. **Razglas.** 2550-3

Podpisana c. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje v dobavo premoga za leto 1905., 1906., oziroma 1907.

konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 K in opremljene s pobotnico v 10% varščini, zaračunjeni po zaslužku za leto 1905. in vloženi pri kaki c. kr. blagajni, katere naj imajo na zunanji strani zavitka napis: „Ponudba za dobavo premoga k št. 7.295/1904“, vložiti se morajo najkasneje

do 22. kimovca t. l. 11. ure dopoldne

pri podpisani c. kr. tobačni glavni tovarni.

V letu 1905. se bo potrebovalo 24.000 meterskih stotov premoga. Potrebna množina premoga za leto 1906., oziroma 1907., v približno enaki visokosti leta 1905., naznanila se boče zalagatelju pred pretekom leta 1905., oziroma 1906.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani
dne 29. vel. srpana 1904.

Št. 7551. **Razglas.** 2613-2

o oddaji

dimnikarskih del v c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani se razpisuje natečaj za leti 1905. in 1906.

Pismene, z 1 krono kolekovane ponudbe, ki morajo biti opremljene s pobotnico c. kr. blagajne o položitvi 10% vadija, vpostati je najdalje

do 30. septembra 1904 II. ure dopoldne

v c. kr. tobačno glavno tovarno v Ljubljani.

Natančnejši pogoji o oddajalnih delih se lahko vpogledajo vsak dan v uradni pisarni.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani
dne 7. septembra 1904.

... Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno ...
v vseh širinah 1289-16
namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago. ... Švicarske vezanine.

Perilo za opreme nevest
za hotele in restavracije ...
po izvirnih tvorniškkih cenah.

Izborno blago! Velika izbora!

Anton Šarc specialna ...
... trgovina
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

Tovarna za kruh in pecivo
J. J. Kantz
v Ljubljani

priloga vsak dan 4 krat svež kruh: ob 5. zjutraj, ob 10. dopoldne, ob 1/3. popoldne in ob 1/2. zvečer in moji raznašalci kruh točno dostavljajo po hišah.

Prosim slavno p. n. občinstvo, ki hoče sedaj ob sklepu potovalne sezone pokrivati svoje potrebščine pri meni, da se obrne ali na centralo na **Rimski cesti št. 16**, ali pa na katero mojih filialk in zagotavljam vsakogar, da bo najtočneje postrežen. 2624-2

Filialke:
V hotelu pri Maliču, Ces. Jožefa trg 11, Sv. Petra cesta 35, Marijin trg 2, Tržaška cesta 8, Sodnijske ulice 4, Sv. Jakoba trg 6, Stari trg 1, Turjaški trg 1, V Šiški pri cerkvi.

Pritožbe naj se naslavlja na centralo na Rimski cesti 16.

Dijaki 2417-6

se sprejmejo pri učiteljski rodbini na hrano in stanovanje. Povpraša naj se: **Rimska cesta 7, vrata 18.**

Samo za gospode!

Kdor želi elegantno obleko po meri, naj se obrne na

JOS. ROJINA
... Ljubljana ...
Šelenburgove ulice št. 5.

100% KZ OVB

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 972-47

Ob pričetku šol
priporočata 2649-2

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
svoje bogato zalogo raznovrstnih oblačil za dečke in deklice v vseh velikostih in cenah zagotavljajoča solidno postrežbo.

Premnogo priznanj in diplom.
Hugo Vit Jung
Uvoz **Trst.** Izvoz
Razpošilja se carine prosto in popolnoma brez vsakih stroškov.

Najboljša kava 5 kg. po 12, 14, 15 in 16 K.
Čaj 1 kg. po K 4 90, 6-, 8-, 10-, 12-.

Namizno olje (sodček okoli 30 litrov (25 kg. po okoli 30 K))
Olje za cerkvene svetilke (sodček okoli 30 litrov (25 kg.) po okoli 25 K.)
Vina (sodček primeroma 30 litrov)
dalmatinska, istrijska, italijanska (Brundizij), rdeča (krvna) ali bela, pristno prirodna, najkrajše kakovosti 18 do 20 K.
Za pristnost blaga jamčim.
Skrbna postrežba. 1041 23
Cenik zastoj in poštne prosto.

Franc Stupica
Ljubljana
Marije Terezije cesta 1.
v Ančnikovi hiši zraven 'Figovca'

priloga slamoreznic, miatlinice, čistilnice, gepeljne, preše za grozde in sadje, samokoinice, pluge in brane najboljšega izdelka;

dalje: sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane, svinčne čevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike, kuhinj. opravo, nagrobne križe, nakovala, privlake žage in kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman cement
železniške šine in traverze, poljski mavec. 1109-23

Mizarsko, tesarsko in klučavničarsko orodje
ter vse druge, v železno stroko spadajoče predmete.
Vedno velika zaloga
špecerjskega blaga.

Kdor hoče ohraniti svoja
obuvala elegantna in trdna
naj bi le 2448-3
GLOBIN
najbljše čistilno sredstvo za boljša obuvala iz usnja.
Edina tovarna: Fritz Schulz jun., Akt.-Ges. Eger i. B., Leipzig.

Velespoštovanim damam vljudno naznanjam, da se nahaja

modni salon Bersin
odslej naprej
2266 11 **Gosposke ulice št. 3.**

Razpis.

Pri **Mestni hranilnici ljubljanski** je oddati, in sicer za sedaj le povizorično, novo ustanovljeno službo

drugega uradnega sluge

z letno plačo 800 kron, službeno obleko in prostim stanovanjem. Istotam se sprejme

hišnik zajedno kurjač

kateremu se določa plača letnih 700 kron, in ki bo imel prosto stanovanje, kurjavo in luč.

Prosilci za ti službi naj pošljejo svoje z dokazili o domovinstvu, starosti, neomadeževanem življenju, krepkem zdravju, znanju slovenskega jezika in govoru in pisavi in o dosedanjem službovanju opremljene, lastnoročno pisane prošnje podpisane ravnateljstvu

do 26. septembra t. l.

Pri podelitvi službe hišnika se bo v prvi vrsti oziralo na one prosilce, ki so vsaj nekoliko izurjeni v mizarstvu ali ključavničarstvu ali sploh v mehaniki in ki znajo opravljati centralno kurjavo.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1904.

2625-2 **Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.**

Nov sistem.

Trgovci, uradniki, učitelji, ki si hočejo pridobiti zadostnih dohodkov, naj se obrnejo k zavarovalni stroki. V tem specialnem slučaju se bo dala vsakemu lajku prilika, da se stroki popolnoma priuči, da lahko potem zdržema brez posebnega napora doseže dobre uspehe. Pod „Nov sistem“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Knjigarna
Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani, Kongresni trg 2
priloga svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig
najnovejših izdaj v sešitkih in v stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.
Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 2627-3